Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1058759
Voorstelnummer: 1095880

Houten, 8 september 2026

gemeente Houten

Onderwerp:
Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Utrecht 2027

Beslispunten:
1. In te stemmen met het ontwerp regionaal risicoprofiel Veiligheidsregio Utrecht 2027.
2. Wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het in de nieuwe Bestuursagenda op te nemen beleid en deze conform de bijgevoegde antwoordbrief toe te sturen aan de Veiligheidsregio Utrecht.

Samenvatting
Conform de Wet Veiligheidsregio's dient elke Veiligheidsregio een Risicoprofiel vast te stellen voor een beleidsperiode van vier jaar. Het regionaal risicoprofiel (RRP) is de onderligger. Hierin staat een overzicht van de risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio. Op het vastgesteld regionaal risicoprofiel wordt het beleidsplan van de VRU mede gebaseerd. Daar de VRU bezig is met het ontwikkelen van een nieuwe Bestuursagenda wordt het regionaal risicoprofiel geactualiseerd. Het bestuur van de veiligheidsregio stelt het risicoprofiel vast na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in de bestuursagenda op te nemen beleid.

Aanleiding
Het bestuur van de Veiligheidsregio heeft een geactualiseerd regionaal risicoprofiel opgesteld en overlegt deze met de gemeenteraden. Het is belangrijk dat de VRU de relevante fysieke veiligheidsrisico's binnen de gemeenten kent en de impact daarvan op de regio en de gemeenten kan duiden. Daarom is een reactie op het ontwerp-regionaal risicoprofiel voor de VRU van belang. In het verlengde daarvan stelt de VRU de gemeenten in de gelegenheid om wensen kenbaar te maken voor de komende bestuursperiode.

Beoogd effect
Ter uitvoering van het in artikel 15 Wet Veiligheidsregio's (Wvr) bedoelde overleg is de veiligheidsregio verplicht het ontwerp regionaal risicoprofiel te overleggen met de gemeenteraden. Het regionaal risicoprofiel vormt namelijk de basis voor het nieuwe beleidsplan voor de komende járen. Het is belangrijk dat een zo volledig mogelijk risicoprofiel wordt opgesteld om hierop het beleid en uitvoering te baseren.

Argumenten per beslispunt
1.1 De gemeente Houten onderschrijft de inhoud van het RRP en de weergave van de risico's.
Bij het opstellen van het ontwerp RRP is als basis het Nationaal VeiligheidsProfiel (NVP) gebruikt. Ook is gebruik gemaakt van kennis van gemeenten en partners en van de betekenis die zij hebben gegeven aan deze informatie.

Uit de toekomstscenario's die in 2024 zijn opgesteld, bleek al dat de risico-ontwikkeling gevolgen heeft voor onze taakuitvoering. De wereld verandert en ontwikkelingen zijn complexer en doen zich steeds sneller en op grote schaal voor. Maatschappelijke onrust in Nederland, geopolitieke onrust in de wereld, klimaatverandering en digitalisering zijn voorbeelden van ontwikkelingen die invloed hebben op de rol van de overheid en wat inwoners daarvan verwachten of nodig hebben. Dat heeft ook gevolgen voor de taakuitvoering.

Het ontwerp RRP 2027 bevestigt dit beeld. Het laat zien dat de in het regionaal risicoprofiel 2023 geïdentificeerde risico's onverminderd relevant zijn. Tegelijkertijd is duidelijk dat de context waarin deze risico's zich manifesteren in hoog tempo verandert en verscherpt. De aard van crises blijft vergelijkbaar – variërend van flitscrises tot langdurige en sluipende ontwrichtingen – maar de dynamiek, schaal en onderlinge verwevenheid nemen zichtbaar toe.

Mondiale geopolitieke ontwikkelingen werken steeds directer door op het regionale risicobeeld. De toename van hybride dreigingen, digitale kwetsbaarheden en internationale spanningen vergroot de kans op verstoringen die zich gelijktijdig en grensoverschrijdend voordoen. De impact daarvan blijft niet beperkt tot afzonderlijke sectoren, maar raakt in toenemende mate de fundamenten van onze samenleving. Daarmee verschuift de focus nadrukkelijk naar de continuïteit van kritieke voorzieningen, zoals energie, drinkwater, zorg, digitale infrastructuur en logistieke ketens. De afhankelijkheden tussen deze systemen maken de samenleving kwetsbaarder voor keteneffecten: uitval in één systeem kan snel leiden tot ontwrichting in andere domeinen. Dit vergroot niet alleen de potentiële impact van incidenten, maar ook de complexiteit van crisisbeheersing.

Tegelijkertijd versterken maatschappelijke en demografische ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, energietransitie, vergrijzing, extramuralisatie en voortgaande verstedelijking, deze kwetsbaarheden verder. Deze trends zorgen ervoor dat risico’s zich vaker voordoen, minder voorspelbaar zijn en een groter beroep doen op zowel professionele hulpdiensten als de zelfredzaamheid van inwoners en organisaties.

De conclusie van het ontwerp RRP 2027 is dan ook dat het risicolandschap fundamenteel complexer, dynamischer en minder beheersbaar is geworden. Incidenten zullen zich vaker gelijktijdig voordoen, langer aanhouden en grotere maatschappelijke ontwrichting veroorzaken. Dit vraagt om een noodzakelijke versterking van de weerbaarheid en veerkracht van de VRU, de gemeenten en andere veiligheidspartners en de samenleving als geheel.

2.1 De maatschappelijke trends lijken nu geen onderdeel uit te maken van het vervolgproces voor het opstellen van de Bestuursagenda.

Het ontwerp regionaal risicoprofiel is onder andere gebaseerd op de trendanalyse nationale veiligheid en daaruit blijkt dat het risicobeeld in de afgelopen jaren complexer en minder voorspelbaar is geworden. Aangegeven wordt dat het regionaal risicoprofiel als uitgangspunt wordt genomen bij het bepalen van de bestuurlijke prioriteiten. Voor de Bestuursagenda achten wij het van belang dat niet alleen de duiding van het ontwerp risicoprofiel als uitgangspunt wordt meegenomen bij het bepalen van de bestuurlijke prioriteiten, maar dat ook de maatschappelijke trends daarvan onderdeel uitmaken. Onder andere de volgende punten hebben hierop invloed.

1. Afnemende arbeidsmarkt en beschikbaarheid van personeel
De vergrijzing heeft steeds meer impact op de beschikbaarheid van het personeel voor de hulpverlening. Het inzetten op het behouden van de slagkracht van de brandweerzorg en gemotiveerde vrijwilligers bij de brandweer zien wij daarbij als een belangrijk aandachtspunt.

2. Toenemende behoefte aan specialistische kennis
Door de complexiteit van de incidenten neemt de behoefte aan specialistische kennis bij een incident toe. De hulpverleningsorganisatie dient hiervoor te worden toegerust maar kan ook leiden tot meer samenwerking met externe partners bij een incident.

3. Toenemende afhankelijkheid van private partijen
Bij de toenemende kans van ontwrichtende scenario's zijn private partijen cruciaal, zoals netbeheerders, telecombedrijven en datacenters. Dit vraagt om meer samenwerking in plaats van het coördineren via formele bevoegdheden.

4. Toenemende financiële druk
De trendanalyse laat een duidelijke stapeling van risico's zien en roept de vraag op wat de Veiligheidsregio Utrecht zelf oppakt of interregionaal dan wel landelijk kan worden georganiseerd. Dit lijkt ons een belangrijk aandachtspunt in het vervolgproces.

Voorgesteld wordt om dit op te nemen in de zienswijze aan de Veiligheidsregio Utrecht.

Kanttekeningen

-

Participatie

N.v.t

Financiën en formatie

Geen financiële consequenties.

Communicatie

N.v.t.

Voortgang

De reacties worden besproken in de vergadering van het algemeen bestuur. De vaststelling van het definitieve regionaal risicoprofiel is voorzien voor de vergadering van het algemeen bestuur van 30 november 2026, waarbij ook kennisgenomen wordt van de op te nemen wensen in het nieuwe beleidsplan. De ontwerp-bestuursagenda wordt te zijner tijd voor zienswijze voorgelegd aan de raad.

Evaluatie

N.v.t.

Houten, 8 september 2026
Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,

de secretaris,	de burgemeester,
R. van Netten	H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief gemeenteraden ontwerp-RRP 2027
2. Ontwerp regionaal risicoprofiel

2a. bijlagen behorend bij regionaal risicoprofiel

3. Zienswijze ontwerp regionaal risicoprofiel 2027

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Karen Heerschop

Gewijzigd Raadsbesluit

Voorstelnummer: 1095880

Onderwerp
Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Utrecht 2027

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 8 september 2026 gelezen en besluit:

1. In te stemmen met het ontwerp regionaal risicoprofiel Veiligheidsregio Utrecht 2027.
2. Wensen en bedenkingen kenbaar te maken over het in de nieuwe Bestuursagenda op te nemen beleid en deze conform de bijgevoegde antwoordbrief toe te sturen aan de Veiligheidsregio Utrecht.
3.
    a. *De raad vindt het wenselijk om voor het beleidsplan (bestuursagenda) aan Veiligheidsregio Utrecht mee te geven dat voldoende aandacht geschonken wordt aan digitale onafhankelijkheid en digitale veiligheid, zowel als het gaat om de (keten) partners van de VRU, als de gevolgen bij andere bedrijven (zoals verstoring in ketens voor dagelijkse benodigdheden)*
    b. *Verder vraagt de raad om meer nadruk op zelfredzaamheid en samenredzaamheid. De raad onderschrijft dat de overheid niet bij elk incident direct alles kan oplossen en dat inwoners, organisaties en lokale netwerken een belangrijke rol hebben bij voorbereiding en eerste opvang. Daar hoort naar het oordeel van de raad duidelijke, eerlijke en begrijpelijke risicocommunicatie bij. Inwoners moeten weten wat er kan gebeuren, wat zij zelf kunnen doen en waar zij op kunnen rekenen. Communicatie moet daarbij informeren en handelingsperspectief bieden, zonder onnodige onrust te veroorzaken.*

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 12 november 2026.

De raad van de gemeente Houten,
De griffier a.i.,
{{?esl:Signer2:Capture:size(200,100)}}

M.A.J.R. Hermans

de voorzitter,
{{?esl:Signer1:Capture:size(200,100)}}

H.C. Heerschop